

UITVOERINGSPLAN GEZONDHEID 2020

Inhoudsopgave

☐ Gezond gewicht, gezonde voeding en bewegen	4
☐ Alcohol	6
☐ Drugs	8
☐ Roken	9
☐ Seksualiteit	10
☐ Mediawijsheid	11
☐ Eenzaamheid	12
☐ Psycho sociaal welbevinden – Overbelasting en stress	13
☐ Fysieke omgeving	14
☐ Algemeen	15

Algemeen

Voorliggend uitvoeringsplan is opgesteld samen met collega's van verschillende beleidsterreinen en betrokken professionals van GGD, Welzijn de Meerij, ONS Welzijn, Novadic Kentron en Meerijstad Gezond Sportief. Het is ook een uitwerking van het gezondheidsbeleid 'Samen Gezond in Meerijstad' 2018-2021. Dit beleid is vastgesteld door de gemeenteraad op d.d. 5 juli 2018. Elk jaar wordt het uitvoeringsplan bijgewerkt en aangevuld met acties of ontwikkelingen. Qua opzet, prioritering en budgettering verandert er niets, gedurende de doorlooptijd van het gezondheidsbeleid (2018 – 2021).

In dit overzicht staan interventies waar in 2020 de focus op ligt, gezien vanuit het gedachtegoed positieve gezondheid. Naast de gemeente zijn er andere partijen en burgerinitiatieven die zich individueel of samen inzetten voor een bepaald thema, zonder inmenging van de gemeente. Deze komen niet terug in voorliggend uitvoeringsplan, maar hebben ook een bijdrage aan positieve gezondheid.

Prioritering

Laag	Onder gemiddeld	Gemiddeld	Boven gemiddeld	Hoog
Aandacht voor t.a.v. specifieke doelgroep	Aandacht voor t.a.v. specifieke doelgroepen	Aandacht voor t.a.v. specifieke doelgroepen en aandachtswijken	Extra aandacht en inzet t.a.v. specifieke doelgroepen of aandachtswijken	Extra aandacht en inzet t.a.v. de gehele gemeente en specifieke doelgroepen of aandachtswijken

De thema's en bijbehorende prioriteiten zijn al in 2018 bepaald, onder meer op basis van cijfers en input van professionals en de gemeenteraad.

Belangrijkste punten uit het gezondheidsbeleid

- In het gezondheidsbeleid gaan we uit van het concept en gedachtegoed Positieve Gezondheid;
- Het doel is om gezondheidsachterstanden tussen inwoners / doelgroepen te verkleinen. Als gemeente richten we ons voornamelijk op collectieve preventie;
- De sleutel tot het verkleinen van gezondheidsachterstanden tussen inwoners is gedragsverandering;
- We gaan kijken of de ketenaanpak breder uitgerold kan worden binnen het netwerk;
- De rol van de gemeente is, naast de wettelijke taken, de samenleving en stakeholders verleiden tot gezond gedrag, gezonde keuzes en een gezondere leefstijl;
- Met elkaar willen we bouwen aan een netwerk positieve gezondheid.
- We maken gebruik van goede voorbeelden uit de voormalige gemeenten en waar zinvol uit andere delen van Nederland;
- We communiceren actief over ons gezondheidsbeleid en schenken aandacht aan landelijke / lokale activiteiten die bijdragen aan positieve gezondheid. Daarbij zetten we social media in om gezondheid op een positieve manier te promoten;
- Speerpunten die naar voren komen, zijn met name op het gebied van leefstijl, kwaliteit van leven en omgeving:
  - Voor jongeren gaat het om de leefstijlthema's gezond gewicht, gezonde voeding, voldoende beweging, alcohol, drugs, mediawijsheid en seksualiteit
  - Voor volwassenen / ouderen gaat het bij leefstijl met name om gezond gewicht, gezonde voeding, voldoende beweging en het tegengaan van problematisch alcoholgebruik
  - Bij alle doelgroepen komt ondersteuning van mantelzorgers naar voren, evenals eenzaamheid en psycho-sociaal welbevinden / overbelasting / stress

Op basis van voornoemde punten uit het gezondheidsbeleid zijn de in dit uitvoeringsplan opgesomde projecten, activiteiten en interventies opgesteld. Deze moeten bijdragen aan het realiseren van die speerpunten en doelstellingen.

Aandachtspunten voor monitoring

- We zorgen eerst voor een optimalisatie van huidige interventies, alvorens nieuwe te starten;
- Scholen zijn een belangrijk middel om de doelgroep te bereiken. We proberen meer binnen te komen bij scholen, via interventies;
- Overlaad de scholen niet met te veel aanbod. Wat willen zij zelf? Zorg voor één contactpersoon per school, waarover we gezamenlijk gaan nadenken hoe dit efficiënter te organiseren;
- Integraal te werk gaan; kijk breder dan alleen de partijen die we standaard bij interventies betrekken. Voorbeelden: buurtsportcoaches, verenigingsondersteuners, welzijnswerkers, jongerenwerkers, seniorenraad;
- Bij elke interventie is het van belang het volgende na te gaan:
  - hoe het proces verlopen is vóór en na een interventie, wat is het doel, de te verwachten resultaten, de samenwerking tussen partijen, de bevindingen van de deelnemers, wat heeft de interventie opgeleverd en waar heeft het aan bijgedragen (evaluatie)?
  - aan het einde van de interventie een vervolg(interventie) te kunnen aanbieden, bijvoorbeeld: meegeven folder, direct de mogelijkheid aanbieden tot het aanmelden voor een nieuwe interventie op hetzelfde thema of afspraken maken over monitoring.
  - welke partij(en) te betrekken? Met als doel de samenwerking tussen partijen te optimaliseren en van elkaar weten wat we doen.

Financiën

De interventies genoemd in dit plan zijn al eerder gestart en lopen door in 2020 of worden in 2020 opgepakt. Voor het uitvoeringsplan is in totaliteit €57.000 vanuit de gemeente beschikbaar gesteld. Dit staat los van de huidige inzet van alle betrokken partners die al een rol spelen in de aanpak van de speerpunten uit het gezondheidsbeleid.

Afkortingen

MGS	Meerijstad Gezond Sportief
GGD	Gemeenschappelijke GezondheidsDienst
JOGG	Jongeren Op Gezond Gewicht
NK	Novadic Kentron
CJG	Centrum Jeugd en Gezin
BJG	Basisteam Jeugd en Gezin
JGZ	JeugdGezondheidsZorg
KBO	Katholieke Bond Ouderen
DVG	DementieVriendelijke Gemeente

Gezond gewicht, gezonde voeding en bewegen

Prioritering				
Laag	Onder gemiddeld	Middel	Boven gemiddeld	Hoog
				X

Interventies	Minimaal te betrekken partijen, naast gemeente	Aanvullingen
Voedingsinterventie voor jongeren van middelbare scholen, die bestaat uit meerdere losse activiteiten, zoals presentatie/themabijeenkomsten over gezonde voeding.	Jongerenwerkers van de welzijnspartijen, GGD en MGS	In het 'jeugdthonk' van Sint-Oedenrode is de eerste opstart geweest (pilot). In 2020 verbreden en doorontwikkelen naar andere kernen waar jongeren komen; scholen en jeugdthonks.
Verder implementeren van de ketenaanpak overgewicht jongeren.	GGD, MGS, scholen, bedrijven, JOGG, welzijnspartijen	<ul style="list-style-type: none"> - Sinds 1,5 jaar al aan de slag met de ketenaanpak - Het belangrijkste aspect van de ketenaanpak is het creëren van een goed werkbaar samenwerking tussen een breed scala aan professionals uit het sociale én zorgdomein. De uitgangspunten van de ketenaanpak voor overgewicht en obesitas kunnen ook gebruikt worden bij de uitvoering van andere speerpunten in het gezondheidsbeleid - In 2020 aanstellen projectleider en plan van aanpak opstellen.
Opzetten en implementeren gezondste kern van Meierijstad: jaar van de vitaliteit.	Zie rechterkolom	<ul style="list-style-type: none"> - In 2020 gaan we als gemeente samen met inwoners, verenigingen, onderwijs, bedrijven en andere sociaalmaatschappelijke partners extra aandacht geven aan vitaliteit. - Doel: een duurzame toename van de vitaliteit van de inwoners van Meierijstad. Om dit te bereiken willen we het sport- en beweegaanbod versterken, meer uiting geven aan initiatieven vanuit de samenleving, innovaties op het gebied van sporten, bewegen en gezondheid ontwikkelen en testen en digitale en fysieke netwerkvorming tot stand brengen.

Opzetten en afnemen fittesten. De precieze inhoud wordt nog nader afgestemd tussen GGD, gemeente en ouderenbonden.	GGD en KBO	<ul style="list-style-type: none"> - Voor volwassenen / ouderen. - In samenwerking met ouderenbonden. - De insteek is om mensen ter plekke te kunnen doorverwijzen
Organiseren Kookworkshops.	MGS, Voedselbank en cateringbedrijf, interne collega's sport	<ul style="list-style-type: none"> - Voedselbank gerechtigde gezinnen leren gezond koken met producten van de voedselbank. - Gelet op de verschillende doelgroepen is deze interventie lastig te combineren met 'voedingsinterventie voor jongeren', zoals hierboven beschreven.
Food en dementie, waaronder campagne 'Vergeet niet te eten'.	MGS, Maison van den Boer	<ul style="list-style-type: none"> - De campagne "Vergeet niet te eten" is een initiatief van DVG Meerijstad en chef-kok Robert Danse van Maison van den Boer. Hij zet zich in voor mensen met een vorm van dementie en hun mantelzorgers. Door vergeetachtigheid is het immers steeds lastiger een gezonde en voedzame maaltijd op tafel te zetten. Koken is best ingewikkeld, er is een kans op gevaar met gas, en de geur- en smaakbeleving neemt af. En soms vergeten mensen te eten, zeker als ze alleen zijn. - Ook willen we mogelijke belemmeringen die mensen met dementie ervaren met boodschappen doen en het klaar maken van hun maaltijden voor het voetlicht brengen. Tevens gaan we praktische tips en handvatten bedenken en geven.
Inventariseren wat mogelijk is voor de introductie van gezonde (sport)kantine/ Team:fit.	MGS, JOGG, welzijnspartijen, sportverenigingen, collega's sport	<ul style="list-style-type: none"> - Gezonde sportkantine is ook in de gemeentelijke sportnota opgenomen. Daarom samenwerken met collega's sport. - Tevens inzetten op een gezonde kantine bij jongerencentra. - We gaan na of we ook supermarkten betrekken.
Hapstappoefabriek, op aanvraag van basisscholen.	GGD, interne collega's sport	<ul style="list-style-type: none"> - Doelgroep: kinderen van de basisschool en hun ouders. - Doel: voorlichting over wat voeding met je doet.
Aanbieden innovatieve sport- en beweegarrangementen	De regie ligt bij interne collega's sport	<ul style="list-style-type: none"> - Tevens betrokken: buurtsportcoaches, onderwijs, relevante sociaalmaatschappelijke instellingen, sportverenigingen - De basis van de sportnota is de kracht van sport. Sport inzetten als middel ten behoeve van gezondheid, meer bewegen.

Alcohol

Prioritering				
Laag	Onder gemiddeld	Middel	Boven gemiddeld	Hoog
				X

Aandachtspunten

- Ouders hebben een zeer belangrijke rol in dit thema. Daarom meer bewustwording bij ouders creëren.
- Sportverenigingen spelen ook een rol in de aanpak en vroegsignalering van alcohol.
- Niet alleen focussen op jongeren, maar vanaf 2020 ook op senioren.

Interventies	Minimaal te betrekken partijen, naast gemeente	Aanvullingen
Brainstromen en opzetten nieuwe interventie voor ouders van jongeren, naast de al lopende interventie Uit met Ouders. Nog niet bekend welke interventie.	GGD, Halt, politie, welzijnspartijen, scholen.	- Tot op heden was er nog te weinig voorlichting voor ouders. - Jongeren onder de 18 drinken vaak alcohol, omdat ze het van hun ouders mogen. Daarom meer handvatten geven voor de ouders over doorverwijzen jongeren
Meer inzetten op de aanpak van alcohol-sport en samen met sport(organisaties) interventies alcohol/ sport opstarten, waaronder Horecaprotocol en Training Instructie Verantwoord Alcohol Schenken.	Sportraad, NK, GGD, collega's intern sport	Gemeenschappelijke en eenduidige afspraken maken met sportverenigingen.
Blaasacties.	NK, jongerenwerkers, politie en boa's.	- In samenwerking met politie, boa's, jongerenwerk en NK zijn in de drie kernen blaasacties georganiseerd om meer bewustwording onder jongeren over hun eigen alcohol en middelengebruik te creëren. Subdoel is het stimuleren van de samenwerking tussen ketenpartners, monitoring en vroegsignalering.

Bedenken, opzetten en uitvoeren interventie(s) voor ouderen over alcoholgebruik, bijvoorbeeld fit- en gezond alcoholgebruik. Nog niet bekend welke.	NK en GGD	
Voortzetten werkgroep vroegsignalering middelen (waaronder alcohol, samen met drugs).	Halt, GGD, NK, collega's jeugd, gezondheid, veiligheid, onderwijs, jongerenwerkers.	In deze werkgroep zitten vele betrokken partijen om met elkaar ervaringen uit te wisselen hoe signalen van alcoholgebruik aan te vliegen. Meer samenwerking aangaan met collega's en professionals van Veiligheid en handhaving.
Aansluiten landelijke IkPas campagne 2021.	GGD	<ul style="list-style-type: none"> - Doel: Gezamenlijk zetten we ons alcoholgebruik even op pauze. - Omdat de campagne in januari van elk jaar plaatsvindt, zullen de voorbereidingen voor januari 2021 in 2020 plaatsvinden.

Drugs

Prioritering				
Laag	Onder gemiddeld	Middel	Boven gemiddeld	Hoog

Interventies	Betrokken partijen, naast gemeente	Aanvullingen
Starten met de monitoring en daarmee uitvoering aan het plan van het regionaal drugsproject denormalisering.	De gemeenten in Noordoost- en Zuidoost-Brabant, GGD en NK	- In 2020 starten met nulmeting/ monitoring. Via de innovatieve projecten van de GGD wordt dit gefinancierd - Tevens is de wens van NK: meer op festivals actief zijn in het kader van denormalisering drugs
Creëren meer bewustwording bij ouders van scholieren. Nog niet bekend op welke manier.	GGD en NK	Samen met het onderwerp alcohol oppakken.
Nog nader op te stellen preventieactiviteiten NK en jongerenwerkers.	NK, jongerenwerkers welzijnspartijen en GGD	
Voortzetten werkgroep vroegsignalering middelen (waaronder alcohol, samen met drugs).	Halt, GGD, NK, collega's jeugd, gezondheid, veiligheid, onderwijs, jongerenwerkers.	In deze werkgroep zitten vele betrokken partijen om met elkaar ervaringen uit te wisselen hoe signalen van drugsgebruik aan te vliegen. Meer samenwerking aangaan met collega's en professionals van Veiligheid en handhaving.

Roken

Prioritering				
Laag	Onder gemiddeld	Middel	Boven gemiddeld	Hoog
				X

Aandachtspunten

- Vanaf 1 augustus 2020 moeten alle schoolterreinen rookvrij zijn

Interventies	Betrokken partijen, naast gemeente	Aanvullingen
Onderzoeken hoe rookvrije schoolterreinen te realiseren. Begin daarbij op de basisscholen.	GGD, (basis)scholen, opbouwwerkers, welzijnspartijen.	- De GGD heeft een toolkit ontwikkeld, waarbij zij scholen kan ondersteunen. - Betrek ook de opbouwwerker en de wijk / de straten rondom de scholen.
Organiseren brainstormsessie over positief sportklimaat en het rookvrij maken sportverenigingen.	Interne collega's sport, Sportraad, GGD	- Samen optrekken met sportorganisaties en - medewerkers. - Uitgangspunt: clubs zelf in de lead laten om dit onderwerp te integreren in hun vereniging.
Starten met voorlichting bij ouders over rookvrije generatie.	GGD, jongerenwerkers welzijnspartijen	- Bij basisscholen vooral voorlichting voor de ouders van de kinderen. - Vanaf de middelbare school ook leerlingen voorlichting geven. Jongeren daarbij bewust maken van de risico's
Aansluiten bij landelijke campagne Stoptober.	GGD	Net als in 2019 via de media aandacht vragen. Nieuw in 2020 is de insteek om ook de medewerkers van de gemeente hier aan mee te laten doen; goed voorbeeld doet volgen.

Seksualiteit

Prioritering				
Laag	Onder gemiddeld	Middel	Boven gemiddeld	Hoog
		X		

Interventies	Betrokken partijen, naast gemeente	Aanvullingen
Verder gaan met invoering en implementatie van de aanpak van grensoverschrijdend gedrag 2020, waaronder seksuele intimidatie.	Interne collega's, GGD, Sportraad	Onder het kopje 'Algemeen' is dit verder uitgewerkt, omdat het meerdere thema's raakt.
Voortzetten van meidenwerk.	Jongerenwerkers	<ul style="list-style-type: none"> - Begeleiding en ondersteuning van meiden bij hun identiteitsontwikkeling, zodat zij als volwassenen zelf vorm kunnen geven aan hun leven als deel van de samenleving. - Specifieke aandacht voor meiden van het speciaal en-praktijkonderwijs en seksueel/grensoverschrijdend gedrag. - Inbedden in jongerenwerk. - Meisjes weerbaarder maken. In 2019 in kaart gebracht welke methodieken er zijn, wat passen we toe. In 2020 verder uitrollen.
Ondersteuning week van de lentekriebels, medio/eind maart. Op aanvraag van de school. Dit is ook een thema van Gezonde school, dat onder het kopje 'Algemeen' verder is uitgewerkt.	GGD	<ul style="list-style-type: none"> - Het is een nationaal project voor het speicaal- en basisonderwijs. - Deelnemende scholen geven een week lang les over weerbaarheid, relaties en seksualiteit.

Mediawijsheid

Prioritering				
Laag	Onder gemiddeld	Middel	Boven gemiddeld	Hoog
		X		

Interventies	Betrokken partijen, naast gemeente	Aanvullingen
Bedenken en uitvoeren interventie gericht op gaming, nog niet bekend welke.	Welzijnspartijen, jongerenwerkers, GGD, NK	Wat kun je op een positieve manier uit gaming halen, en niet alleen de verslavingskant benadrukken?
Gebruiken van social media op een positieve manier.	Welzijnspartijen, jongerenwerkers, GGD, NK, onderwijs	
Voorlichting geven aan ouderen over babbeltrucs en veilig internet. Dit is ook een thema van Gezonde school.	GGD, mediacoach bibliotheek, welzijnspartijen	Relatie met grensoverschrijdend gedrag.

Eenzaamheid

Prioritering				
Laag	Onder gemiddeld	Middel	Boven gemiddeld	Hoog
			X	

Interventies	Betrokken partijen, naast gemeente	Aanvullingen
<p>Voortzetten coalitie 1 tegen eenzaamheid. Hierin worden interventies, projecten en activiteiten bedacht voor het hele jaar. In plaats van eenzaamheid wordt 'Omzien naar elkaar' aangehouden, wat een meer positievere insteek is. Enkele van de te verwachten interventies zullen zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Theatervoorstelling voor ouderen - Week tegen de eenzaamheid, elke dag interventie. 	<p>Pieter Brueghelhuis, Seniorenraad, KBO, BrabantWonen, onderwijs, GGD, ASD, welzijnspartijen</p>	<p>Naast inzet op het aanpakken van eenzaamheid bij volwassenen, uitbreiden naar jongeren, onder andere via stichting Join Us.</p> <p>Doelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Taboe eenzaamheid doorbreken. - Signaleren van eenzaamheid - Bespreekbaar maken van eenzaamheid
<p>Vanuit coalitie 1 tegen eenzaamheid samenwerking aangaan met stichting Join Us te Veghel.</p>	<p>Join Us, jongerenwerkers en welzijnspartijen</p>	<p>Stichting Join Us zet zich in voor jongeren. Het is hun missie om eenzaamheid bij jongeren tussen 12 en 25 jaar terug te dringen.</p>

Psycho sociaal welbevinden – Overbelasting en stress

Prioritering				
Laag	Onder gemiddeld	Middel	Boven gemiddeld	Hoog
			X	

Interventies	Betrokken partijen, naast gemeente	Aanvullingen
Voortzetten Project Storm (Strong Teens and Resilient Minds).	GGZ, jeugdverpleegkundigen	- Vroegsignaleren van depressie/somberheidsklachten bij jongeren - Risicoleerlingen krijgen traject aangeboden, vanuit jgz.
Welzijn op recept.	Welzijnspartijen	Verminderen van psychosociale klachten van mensen die bij de huisarts komen. Wat kun je doen om erger te voorkomen?
Ondersteunen jonge mantelzorgers, > lotgenotencontact.	Welzijnspartijen	Welzijnspartijen gaan o.a. een 'chillavond' per maand organiseren voor jonge mantelzorgers.

Fysieke omgeving

Prioritering				
Laag	Onder gemiddeld	Middel	Boven gemiddeld	Hoog
				X

Interventies	Betrokken partijen, naast gemeente	Aanvullingen
Verder promoten kwiekroute te Veghel.	MGS, welzijnspartijen en DVG	De kwiekroute te Veghel bestaat al enige tijd. In 2019 heeft een evaluatie plaatsgevonden waarom er relatief weinig gebruik van wordt gemaakt. In 2020 wordt daarom aan pr gewerkt, op basis van de evaluatie.
Uitbreiden aantal watertappunten.	Rotary, MGS	Het doel 'in elke kern een watertappunt' is bijna gerealiseerd. Tevens zijn er nog locaties waarbij het wenselijk is om een nieuwe watertappunt te realiseren.
Aanbrengen van AED's.	AED-stichtingen, die een structurele subsidie ontvangen	Doel is een AED-dekkend netwerk in de kernen van Meerijstad. Dat is bijna gerealiseerd.
Gezonde omgeving toegankelijk voor iedereen.	MGS, welzijnspartijen, bedrijfsleven	Acties voortkomend uit NL Vitaal bijeenkomst oppakken.
Optimaliseren samenwerking rondom schone en gezonde lucht (zoönose, intensieve veehouderij, duurzaamheid, Omgevingswet)	GGD	

Algemeen

Aandachtspunten

Interventies genoemd in het thema 'Algemeen' raken meerdere thema's in dit uitvoeringsplan.

Interventies	Betrokken partijen, naast gemeente	Aanvullingen
Training geven aan sleutelfiguren, gericht op signaleren en gesprekstechnieken.	GGD, NK, scholen	Belangrijk dat leraren en andere professionals weten hoe te signaleren, maar ook gesprekstechnieken te gebruiken. Richt je daarbij niet alleen op alcohol of drugs, maar op meerdere thema's. Denk ook aan eenzaamheid en drugs en depressie. Het is een algemene vraag
Geven van themabijeenkomsten aan ouderen over thema's die niet passen in voornoemde categorieën, zoals: medicijngebruik en valpreventie.	GGD, MGS, welzijnspartijen	
Gezonde Schoolaanpak. Hier vallen alle voornoemde gezondheidsthema's onder.	GGD procesbegeleider. Uitvoering deels bij andere partijen.	De doelstelling is scholen ondersteunen bij het opzetten van integraal gezondheidsbeleid binnen hun eigen school. Dat kan voor elk thema. www.gezondeschool.nl
Opzetten Netwerk Positieve Gezondheid.	O.a. GGD, welzijnspartijen, Brabantzorg, MGS	Eind 2019 gestart met de eerste inventarisatie. In 2020 krijgt het netwerk definitief vorm.
Voortzetten in 2019 gestarte kleurrijke bijeenkomsten.	Welzijnsaprtijen, GGD, MGS	- In 2019 gestart met de kleurrijke bijeenkomsten te Veghel. Ook in Schijndel en Sint-Oedenrode loopt dit project. In 2020 krijgt deze interventie een vervolg. - De gemeente heeft de algemene regie en geeft per kern een opdracht aan de welzijnspartij
Implementeren Nu niet zwanger.	GGD en regiogemeenten Brabant-Noord-Oost	Project is in handen van de GGD, ingekocht door de gemeente.
Laten organiseren parkinsoncafés.	Brabantzorg Oss-Uden-Meierijstad	Het idee van een Parkinsoncafé is vanuit de landelijke Parkinson vereniging ontstaan. Dit is een vereniging van

		<p>vrijwilligers die bijeenkomsten organiseert voor Parkinsonpatiënten en mantelzorgers.</p> <p>Doelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Regie in eigen handen - Kennis verspreiden - Elkaar ontmoeten
Meer aandacht voor alcohol/ drugs en daarbij horende groepsdruk, via combipakket Halt-GGD bij groep 8 basisscholen.	Halt, GGD	
Verder implementeren van Bobbi B.	Jongerenwerkers welzijnspartijen, NK en GGD	<ul style="list-style-type: none"> - Dit is geen project of interventie maar een preventiecampagne en samenwerking tussen meerdere partijen, waaronder jongerenwerk en onderwijs. De partijen maken gebruik van social media om aandacht te vragen voor een bepaald thema. Bij het Elde college heeft dit al plaatsgevonden. - Thema's o.a. sexting, alcohol- en drugsgebruik, eenzaamheid, jonge mantelzorg, schulden, depressie en pesten
Voortzetten meidenwerk.	Welzijnspartijen	<ul style="list-style-type: none"> - Naast het feit er aandacht is voor meidenwerk op het onderwerp 'seksualiteit', is meidenwerk ook een voortzetting op meerdere onderwerpen, met verschillende leuke en ontspannende activiteiten en bijeenkomsten. - Tijdens deze bijeenkomsten bestaat de begeleiding uitsluitend uit vrouwen; jongens zijn deze avond niet welkom. Gewoon, meiden onder elkaar.
Aanpak grensoverschrijdend gedrag	GGD, Sportraad, interne collega's sport	<ul style="list-style-type: none"> - Dit is een onderdeel van het in 2020 nog op te stellen vrijwilligersbeleid - Samen optrekken met sport, waar ze al verder zijn met sportorganisaties dan vrijwilligersorganisaties. Zo hebben sportorganisaties de mogelijkheid om 24/7 een GGD-hulplijn te

		bellen bij grensoverschrijdend gedrag. Ook is er een toolkit beschikbaar voor aanvullende informatie.
--	--	---

CONCEPT